

Spis treści

Wykaz skrótów	XIII
O Autorach	XVII
Wprowadzenie	XIX
Rozdział I. Przepisy prawa pracy w instytucjach kultury (<i>Małgorzata Regulska-Cieślak, wzory dokumentów: Ewa Ostapowicz</i>)	1
1. Ustawy i rozporządzenia stosowane w sektorze kultury	1
2. Przepisy zakładowe	2
2.1. Regulamin pracy	3
2.2. Regulamin wynagradzania	7
2.3. Regulamin świadczeń socjalnych	8
2.4. Układy zbiorowe pracy	9
3. Znaczenie statutu i regulaminu organizacyjnego dla kwestii z zakresu prawa pracy	11
4. Wzory dokumentów	13
4.1. Statut instytucji kultury	13
4.2. Regulamin organizacyjny instytucji kultury	24
4.3. Regulamin pracy	30
4.4. Regulamin wynagradzania	46
Rozdział II. Kadra zarządzająca instytucjami kultury (<i>Michał Culepa, wzory dokumentów: Małgorzata Regulska-Cieślak</i>)	55
1. Pracownicy zarządzający – zakres podmiotowy	55
2. Dyrektor instytucji kultury	56
2.1. Podstawa zatrudnienia	56
2.2. Umowa w sprawie warunków działania i programu instytucji kultury	60
2.3. Czynności z zakresu prawa pracy wobec dyrektora	61
2.4. Zakres kompetencji dyrektora instytucji kultury	63
2.5. Tryb powoływania dyrektora instytucji kultury	64
2.5.1. Tryb pozakonkursowy. Opiniowanie kandydata na dyrektora	64
2.5.2. Konkurs	65

2.5.3. Akt powołania	66
2.6. Odwołanie dyrektora. Przyczyny, procedura, skutki prawne	67
2.6.1. Odwołanie równoznaczne z wypowiedzeniem	68
2.6.2. Odwołanie bez zachowania okresu wypowiedzenia	71
3. Zastępca dyrektora instytucji kultury	72
4. Główny księgowy instytucji kultury	75
5. Wzory dokumentów	77
5.1. Ogłoszenie o konkursie na dyrektora instytucji kultury	77
5.2. Wniosek o wydanie opinii o kandydacie na stanowisko dyrektora	80
5.3. Powołanie komisji konkursowej i regulamin prac komisji	81
5.4. Akt powołania	83
5.5. Odwołanie równoznaczne z wypowiedzeniem	84
5.6. Odwołanie równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy bez wypowiedzenia	85
Rozdział III. Kwalifikacje i dodatkowe obowiązki pracowników instytucji kultury <i>(Małgorzata Regulska-Cieślak, wzory dokumentów: Monika Wacikowska)</i>	87
1. Uwagi wstępne	87
2. Kwalifikacje wymagane przy zatrudnieniu na poszczególnych stanowiskach w muzeach i bibliotekach	88
3. Podnoszenie kwalifikacji w trakcie zatrudnienia	92
4. Ograniczenia w podejmowaniu nowego zatrudnienia	97
5. Wzory dokumentów – obwieszczenie w sprawie wolnych miejsc pracy	98
Rozdział IV. Zatrudnianie i zwalnianie pracowników <i>(Małgorzata Regulska-Cieślak,</i> <i>wzory dokumentów: Michał Culepa)</i>	101
1. Umowy o pracę i zakresy obowiązków	101
1.1. Zasady zawierania umów o pracę	101
1.2. Określenie zakresu obowiązków	106
2. Tryby i przyczyny rozwiązywania umów o pracę	109
2.1. Okresy wypowiedzenia	109
2.2. Zasady wypowiedzania umów o pracę	111
2.3. Szczególna ochrona stosunku pracy	116
3. Wzory dokumentów	118
3.1. Umowa o pracę	118
3.1.1. Część wstępna umowy	119
3.1.2. Warunki zatrudnienia	120
3.2. Informacja o warunkach zatrudnienia	124
3.3. Zakres obowiązków – karta stanowiskowa	128
3.4. Zmiana warunków zatrudnienia – przeseregowanie, awans	132
3.5. Zmiana warunków zatrudnienia – wypowiedzenie zmieniające	133
3.6. Zmiana warunków zatrudnienia – aneks do umowy o pracę	135

3.7. Czasowe powierzenie innej pracy	139
3.8. Rozwiązanie umowy o pracę	140
3.8.1. Porozumienie stron	140
3.8.2. Wypowiedzenie	142
3.8.3. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	146
3.9. Zwolnienie z obowiązku pracy w okresie wypowiedzenia	149
3.10. Świadczenie pracy	149
3.11. Sprostowanie świadectwa pracy	154
3.11.1. Wniosek pracownika o sprostowanie świadectwa pracy	154
3.11.2. Odpowiedź pracodawcy na wniosek o sprostowanie świadectwa pracy	154
Rozdział V. Wynagradzanie pracowników instytucji kultury (Małgorzata Regulska-Cieślak)	157
1. Wynagrodzenie jako zasadniczy element stosunku pracy	157
2. Ustawowe zasady wynagradzania pracowników instytucji kultury	159
Rozdział VI. Dokumentacja kadrowa (Monika Wacikowska, wzory dokumentów: Michał Culepa, pkt 6.3. – Małgorzata Regulska-Cieślak)	167
1. Akta osobowe	167
2. Inne rodzaje dokumentacji pracowniczej	169
3. Ochrona danych osobowych	171
4. Archiwizacja dokumentacji	171
5. Wzory dokumentów	172
5.1. Karta obiegowa	172
5.2. Uprawnienia związane z rodzicielstwem	173
5.2.1. Urlop macierzyński przed porodem	173
5.2.2. Urlop macierzyński	175
5.2.3. Dokumentacja pozostałych urlopów dla rodziców	176
5.2.3.1. Wniosek o udzielenie pracownicy urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze bezpośrednio po urlopie macierzyńskim (§ 2 ust. 1 WniosekUprRodzicielR)	177
5.2.3.2. Wniosek o udzielenie urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w przypadku adopcji dziecka (§ 22 WniosekUprRodzicielR)	178
5.2.3.3. Wniosek o udzielenie pracownikowi, w związku z adopcją dziecka urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze bepośrednio po urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego (§ 2 ust. 3 WniosekUprRodzicielR)	180
5.2.3.4. Wniosek w sprawie rezygnacji przez pracownicę z urlopu rodzicielskiego udzielonego bezpośrednio po urlopie macierzyńskim (§ 3 ust. 1 WniosekUprRodzicielR)	181

5.2.3.5. Wniosek w sprawie rezygnacji przez pracownika z urlopu rodzicielskiego udzielonego bezpośrednio po urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego (§ 3 ust. 1 WnioskUprRodzicielR)	182
5.2.3.6. Wniosek w sprawie udzielenia urlopu rodzicielskiego w razie rezygnacji przez pracownicę z urlopu rodzicielskiego udzielonego bezpośrednio po urlopie macierzyńskim (§ 4 ust. 1 i 3 WnioskUprRodzicielR)	183
5.2.3.7. Wniosek o rezygnację przez pracownicę z pozostałej części urlopu macierzyńskiego po wykorzystaniu po porodzie co najmniej 14 tygodni takiego urlopu i powrót do pracy (§ 6 WnioskUprRodzicielR)	184
5.2.3.8. Wniosek w sprawie rezygnacji z pozostałej części urlopu macierzyńskiego przez pracownicę legitymującą się orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji po wykorzystaniu po porodzie co najmniej 8 tygodni tego urlopu (§ 7 WnioskUprRodzicielR)	185
5.2.3.9. Wniosek o udzielenie pozostałej części urlopu macierzyńskiego ojcu dziecka lub innemu członkowi rodziny w przypadku rezygnacji z urlopu macierzyńskiego przez matkę (§ 8 WnioskUprRodzicielR)	186
5.2.3.10. Wniosek o udzielenie pracownikowi-ojcu wychowującemu dziecko albo pracownikowi – innemu członkowi najbliższej rodziny części urlopu macierzyńskiego, w przypadku przerwania urlopu macierzyńskiego przez matkę przebywającą w szpitalu (§ 9 WnioskUprRodzicielR)	187
5.2.3.11. Wniosek o udzielenie pracownikowi-ojcu wychowującemu dziecko albo pracownikowi – innemu członkowi najbliższej rodziny części urlopu macierzyńskiego, w przypadku przerwania okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego przez ubezpieczoną – matkę (niebędącą pracownicą) przebywającą w szpitalu (§ 10 WnioskUprRodzicielR)	188
5.2.3.12. Wniosek o udzielenie pracownikowi-ojcu wychowującemu dziecko albo pracownikowi – innemu członkowi najbliższej rodziny części urlopu macierzyńskiego, w przypadku zgonu matki (§ 11 WnioskUprRodzicielR)	189
5.2.3.13. Wniosek o udzielenie pracownikowi-ojcu wychowującemu dziecko albo pracownikowi-innemu członkowi najbliższej rodziny części urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, w przypadku porzucenia dziecka przez matkę (§ 12 WnioskUprRodzicielR)	190
5.2.3.14. Wniosek o udzielenie pracownikowi-ojcu wychowującemu dziecko albo pracownikowi – innemu członkowi najbliższej rodziny części urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, w przypadku zgonu matki nieobjętej ubezpieczeniem chorobowym (§ 13 WnioskUprRodzicielR)	192

5.2.3.15. Wniosek o udzielenie pracownikowi-ojcu wychowującemu dziecko albo pracownikowi – innemu członkowi najbliższej rodziny części urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, w przypadku porzucenia dziecka przez nieubezpieczoną matkę (§ 14 WnioskUprRodzicielR)	193
5.2.3.16. Wniosek o udzielenie pracownikowi-ojcu wychowującemu dziecko albo pracownikowi – innemu członkowi najbliższej rodziny części urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, w przypadku niemożności sprawowania opieki nad dzieckiem przez nieubezpieczoną matkę mającą orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji (§ 15 WnioskUprRodzicielR)	194
5.2.3.17. Wniosek o udzielenie pracownikowi-ojcu wychowującemu dziecko części urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego w przypadku podjęcia przez matkę dziecka pracy (§ 16 WnioskUprRodzicielR)	195
5.2.3.18. Wniosek o urlop rodzicielski w pełnym wymiarze wykorzystywany bezpośrednio po urlopie macierzyńskim (§ 17 WnioskUprRodzicielR)	196
5.2.3.19. Wniosek o udzielenie części urlopu rodzicielskiego bezpośrednio po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego (zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego) albo części urlopu rodzicielskiego (§ 18 WnioskUprRodzicielR)	198
5.2.3.20. Wniosek o udzielenie części urlopu rodzicielskiego w innym (dalszym) terminie niż bezpośredni po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego (zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego) albo części urlopu rodzicielskiego (§ 19 WnioskUprRodzicielR)	200
5.2.3.21. Wniosek o podjęcie pracy łączonej z urlopem rodzicielskim w wymiarze do 1/2 etatu (§ 20 WnioskUprRodzicielR)	201
5.2.3.22. Wniosek o urlop ojcowski (§ 21 WnioskUprRodzR)	202
5.2.4. Urlop wychowawczy	203
5.2.5. Rezygnacja z urlopu wychowawczego	205
5.2.6. Wniosek o obniżenie wymiaru etatu	206
5.3. Umowa na używanie prywatnego instrumentu do celów służbowych	207
Rozdział VII. Czas pracy (Monika Wacikowska)	213
1. Systemy, rozkłady czasu pracy oraz okresy rozliczeniowe	213
2. Wybrane problemy planowania czasu pracy	217
3. Godziny nadliczbowe i ich rozliczanie	220
4. Praca w dni wolne wynikające z 5-dniowego tygodnia pracy	225
5. Praca w niedziele i święta	226
6. Wzory dokumentów – obwieszczenie w sprawie czasu pracy	228

Rozdział VIII. Urlopy wypoczynkowe i inne rodzaje usprawiedliwionej nieobecności w pracy (<i>Monika Wacikowska, wzory dokumentów: Michał Culepa</i>)	231
1. Ustalanie stażu urlopowego. Pierwszy urlop	231
2. Udzielanie urlopów	233
3. Inne rodzaje nieobecności w pracy i ich usprawiedliwianie	236
4. Wzory dokumentów	237
4.1. Dokumentacja urlopowa	237
4.1.1. Wniosek o urlop wypoczynkowy	237
4.1.2. Wniosek o urlop na żądanie	238
4.1.3. Wniosek o urlop bezpłatny	239
4.2. Zwolnienia od pracy	242
4.2.1. Podnoszenie kwalifikacji – urlop szkoleniowy	242
4.2.2. Podnoszenie kwalifikacji – zwolnienie od pracy na zajęcia lub egzaminy	244
4.2.3. Zwolnienia – urlopy okolicznościowe	245
4.2.4. Usprawiedliwienie nieobecności w związku z późnym powrotem z podróży służbowej	246
Rozdział IX. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w instytucjach kultury (<i>Maciej Natęcz</i>)	249
1. Obowiązki socjalne pracodawcy	249
2. Tworzenie funduszu socjalnego przez instytucje kultury	250
3. Dochody funduszu socjalnego	252
4. Osoby uprawnione do korzystania ze świadczeń socjalnych	253
5. Wykorzystanie środków funduszu. Działalność socjalna	254
6. Administrowanie środkami funduszu	256
7. Świadczenie urlopowe	258
8. Wzory dokumentów	259
8.1. Regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	259
8.2. Regulamin wyboru przedstawiciela załogi	264
8.3. Oświadczenie o sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej	266
8.4. Pożyczka z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych	267
8.5. Wnioski w sprawach socjalnych	270
8.5.1. Wniosek o dofinansowanie wypoczynku (tzw. wczasy pod gruszą) ..	270
8.5.2. Wniosek o zapomogę	272
Rozdział X. Odpowiedzialność pracowników instytucji kultury (<i>Michał Culepa</i>)	275
1. Odpowiedzialność porządkowa pracowników instytucji kultury	275
2. Odpowiedzialność materialna za mienie powierzone	280
3. Wzory dokumentów	286
3.1. Zawiadomienie o ukaraniu upomnieniem lub naganą	286
3.2. Zawiadomienie o ukaraniu karą pieniężną	287

3.3. Sprzeciw pracownika	288
3.4. Decyzja pracodawcy w przedmiocie odrzucenia sprzeciwu	289
3.5. Decyzja pracodawcy w przedmiocie uwzględnienia sprzeciwu pracownika	290
3.6. Umowa w sprawie powierzenia mienia (komputera) pracownikowi	291
Rozdział XI. Umowy cywilnoprawne (Małgorzata Regulska-Cieślak)	295
1. Uwagi wstępne	295
2. Umowa o dzieło	296
2.1. Umowa o dzieło – z przeniesieniem autorskich praw majątkowych	296
2.2. Umowa o dzieło – bez przenoszenia autorskich praw majątkowych	304
3. Umowa zlecenia	308
4. Oświadczenie o przeniesieniu autorskich praw majątkowych do utworu	313
5. Umowa licencyjna	316
6. Umowa o artystyczne wykonanie utworu	322
7. Umowa o realizację filmu	326
8. Wypożyczenie dzieła sztuki	331
8.1. Najem dzieła sztuki	331
8.2. Użyczenie dzieła sztuki	336
Rozdział XII. Podróże służbowe w instytucjach kultury (Michał Culepa)	341
1. Cechy podróży służbowej	341
2. Podróż służbowa osób niebędących pracownikami	343
3. Zasady rozliczania należności z tytułu podróży służbowych pracowników	344
4. Zaliczka na koszty podróży	345
5. Krajowa podróż służbowa i należności z tytułu tej podróży	347
5.1. Diety	347
5.2. Zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej	349
5.3. Zwrot kosztów przejazdu prywatnym samochodem zatrudnionego	350
5.4. Zwrot kosztów noclegu	351
6. Należności z tytułu delegacji zagranicznej	352
6.1. Zwrot kosztów przejazdu	352
6.2. Zwrot kosztów przewozu bagażu	353
6.3. Diety	353
6.4. Zwrot kosztów noclegu	355
6.5. Zwrot kosztów leczenia	355
7. Koszty delegacji pracowniczej jako przychód wolny od opodatkowania	356
8. Zwrot kosztów podróży dla zatrudnionych niebędących pracownikami	357
9. Zwrot kosztów podróży służbowej jako koszt uzyskania przychodu	358
10. Wzory dokumentów	360
10.1. Formularz polecenia wyjazdu służbowego	360
10.2. Oświadczenie w przedmiocie poniesionych w trakcie podróży służbowej wydatkach i przyczynach braku ich udokumentowania	363